

Informatiebericht SUA

Openbaar

Van	IND / SUA
Nummer & Titel	IB 2022/73 Oekraïne en inreisverboden of ongewenstverklaringen
Kenmerk (digijust)	
Hoofdtak	Asiel / Bescherming / Procesoverstijgend / Regulier / Toegang
InformIND Thema	Terugkeerrichtlijn; Openbare orde; Oekraïne
Relatie met	Werkinstructie Richtlijn tijdelijke bescherming Oekraïne en asielprocedure
Geldig vanaf	28-07-2022
Geldig tot en met	28-01-2023

Disclaimer

Een informatiebericht is een mededeling aan de medewerkers van de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND). De informatieberichten zijn slechts tijdelijk van aard, en daarom is de geldigheidsduur beperkt. De informatieberichten helpen medewerkers van de IND om tijdig en op uniforme wijze in te spelen op actuele ontwikkelingen. In informatieberichten kan bijvoorbeeld aangegeven worden of er nieuw beleid komt, bijvoorbeeld n.a.v. een brief aan de Tweede Kamer, of dat een belangwekkende uitspraak is gedaan die nog bestudeerd wordt. Ook kan in informatieberichten aangegeven worden hoe moet worden gehandeld in afwachting van een werkinstructie of aanpassing van de beleidsregels die in de Vreemdelingencirculaire of Handleiding Rijkswet op het Nederlanderschap zijn opgenomen. Er kunnen overigens goede redenen bestaan om in een individueel geval maatwerk te leveren en van een informatiebericht af te wijken.

1. Aanleiding

Naar aanleiding van de situatie in Oekraïne worden vragen gesteld wat te doen met de inreisverboden, ongewenstverklaringen en signaleringen van vreemdelingen met de Oekraïense nationaliteit en of er een terugkeerbesluit moet worden gegeven. In dit informatiebericht wordt juridisch aangegeven hoe hiermee om te gaan. Dit informatiebericht is een nadere uitwerking / aanvulling op de werkinstructie Richtlijn tijdelijke bescherming Oekraïne en asielprocedure¹.

2. Verwachting

Dit informatiebericht wordt aangevuld als bekend is hoe we met situaties om gaan of hoe processen lopen die nu niet worden beschreven.

3. Inhoud/Toelichting

Uitgangspunt is dat als een beroep wordt gedaan op [Richtlijn 2001/55/EG](#) (Tijdelijke bescherming²), tijdelijke bescherming gelet op artikel 3.1a, tweede tot en met vierde lid, van het Vb kan worden geweigerd als (kort gezegd):

- artikel 1F van toepassing is;
- er redelijke gronden bestaan om de betrokkene als een gevaar voor de nationale veiligheid te beschouwen; of
- de betrokkene ingevolge een definitieve veroordeling³ voor een *bijzonder ernstig misdrijf* een gevaar vormt voor de samenleving in Nederland.

Dat komt, voor zover het gaat om het toekennen van tijdelijke bescherming en de beoordeling van openbare orde, overeen met de criteria voor verdragsvluchtelingen.

¹ De werkinstructie is op het moment van het verschijnen van dit IB nog niet gepubliceerd.

² Officieel luidt de richtlijn: *Richtlijn 2001/55/EG van de Raad van 20 juli 2001 betreffende minimumnormen voor het verlenen van tijdelijke bescherming in geval van massale toestroom van ontheemden en maatregelen ter bevordering van een evenwicht tussen de inspanning van de lidstaten voor de opvang en het dragen van de consequenties van de opvang van deze personen*

³ Wanneer er sprake is van een bijzonder ernstig misdrijf is uitgewerkt in beleid in C2/7.10.1 Vc en [interne notitie] voor eerste toelating.

Volgens artikel 28, tweede lid, Richtlijn 2001/55/EG mogen deze redenen voor uitsluiting uitsluitend gegrond zijn op het persoonlijke gedrag van de betrokkene. De beslissingen of maatregelen inzake uitsluiting dienen op het evenredigheidsbeginsel gegrond te zijn.

Indien er openbare orde-aspecten spelen (dit blijkt uit de OO-check of de ondertekende antecedentenverklaring) of een zwaar inreisverbod⁴ (IRV) is opgelegd, wordt bekeken of tijdelijke bescherming moet worden geweigerd vanwege een of meer van de drie hierboven genoemde gronden (1F, nationale veiligheid of bijzonder ernstig misdrijf).

Het zware IRV wordt tijdelijk opgeheven voor de duur van de tijdelijke bescherming, als er geen aanleiding is om tijdelijke bescherming te weigeren vanwege de openbare orde-aspecten, waarop het zware IRV is gebaseerd.

Het 'tijdelijk opheffen' (die bevoegdheid is neergelegd in artikel 66b, eerste lid, Vw) van het zware inreisverbod moet met een beschikking kenbaar worden gemaakt.

Indien een licht IRV (duur van 2 jaar of minder) is opgelegd, leidt dit niet tot weigering van de tijdelijke bescherming. Het IRV wordt definitief opgeheven. Ook deze definitieve opheffing wordt met een beschikking kenbaar gemaakt.

Let op: Of een inreisverbod is opgelegd blijkt niet enkel uit het controleren of er een hit is in SIS of E&S. Onder het tabblad 'Indicaties' in INDiGO kan worden nagegaan of een IRV is opgelegd, terwijl het (nog) niet is signaleerd.

4. Hoe te handelen

Hitmeldingen van doorgelaten vreemdelingen aan buitengrenzen

Het Team Signaleringen ontvangt hitmeldingen van lidstaten die aan Oekraïne grenzen en die onderdanen van Oekraïne, maar ook van derde landen, toegang geven tot het grondgebied van de Unie (zonder Ierland), EER en Zwitserland ondanks de signalering door Nederland inzake een inreisverbod (IRV) of ongewenstverklaring (OVR).

Zolang er in Nederland geen beroep op Richtlijn 2001/55/EG wordt gedaan, blijft de signalering gehandhaafd.

[interne notitie]

Vreemdeling van Oekraïense nationaliteit met een IRV/OVR die in Oekraïne verblijft (die wil uitreizen)

Gelet op de hitmeldingen die binnenkomen van doorgelaten vreemdelingen aan buitengrenzen, lijkt het in beginsel niet nodig om een IRV of OVR ambtshalve op te heffen, omdat er toegang is verleend (ondanks dat het IRV/de OVR er toe moet leiden dat toegang tot de EU (zonder Ierland), EER en Zwitserland wordt geweigerd).

Als echter een verzoek tot opheffing van een IRV of OVR van een vreemdeling met Oekraïense nationaliteit in Oekraïne wordt ingediend en niet wordt voldaan aan de voorwaarden voor opheffing zoals neergelegd in A4/2.5 Vc respectievelijk A4/3.5 Vc, neem dan contact op met SUA⁵.

I Oekraïners die in Nederland verblijven met OVR of IRV opgelegd door NL

BEROEP RICHTLIJN 2001/55/EG

Indien in Nederland⁶ een beroep wordt gedaan op Richtlijn 2001/55/EG, wordt bekeken of de openbare orde-aspecten die ten grondslag lagen aan het IRV of de

⁴ Een zwaar inreisverbod is een IRV met duur van meer dan 2 jaar; een zwaar IRV is altijd op openbare orde gebaseerd of nationale veiligheid

⁵ [interne notitie]

⁶ Indien in een andere lidstaat een beroep wordt gedaan op de Richtlijn, zal die andere lidstaat bij ons consulteren wat wij met de signalering gaan doen.

ongewenstverklaring aanleiding geven tot weigering van de tijdelijke bescherming (zie de opsomming aan het begin van paragraaf 3). Dit zal in beginsel enkel het geval zijn bij een **zwaar IRV** of bij openbare orde-aspecten zonder dat er een IRV is opgelegd⁷.

Indien wordt voldaan aan de criteria genoemd onder 3, wordt de tijdelijke bescherming geweigerd.

Als geen sprake is van één van de genoemde criteria onder 3, wordt de tijdelijke bescherming niet geweigerd, en wordt het zware IRV tijdelijk opgeheven voor de duur van de tijdelijke bescherming. [interne notitie]

Indien er sprake is van een **licht IRV**, wordt de tijdelijke bescherming niet geweigerd en wordt het lichte IRV (definitief) opgeheven.

Als er sprake is van een **ongewenstverklaring**, wordt de ongewenstverklaring vanwege het aanwezig zijn hier in Nederland sowieso opgeheven. Als de openbare orde-aspecten een reden zijn voor het weigeren van tijdelijke bescherming, zie dan de tekst onder 'Asielaanvraag'; ook voor het eventueel opleggen van een zwaar IRV als aan het zwaardere Europeesrechtelijk OO-criterium wordt voldaan.

Indien er tijdelijke bescherming is verleend, zal na afloop van de duur van de tijdelijke bescherming bekeken moeten worden of de openbare orde aspecten een reden vormen om een zwaar inreisverbod op te leggen.

ASIELAANVRAAG (deze wordt ingediend t.b.v. tijdelijke bescherming)

Er geldt een Besluit- en Vertrekmoratorium t.a.v. Oekraïne [interne notitie]. De enige zaken waarin op de asielaanvraag zou kunnen worden beslist gedurende de periode dat de tijdelijke beschermingsmaatregel van de Raad van de EU geldt, zijn de zaken van degenen die asiel aanvragen maar vanwege de openbare orde of omdat de identiteit en nationaliteit niet kan worden vastgesteld niet in aanmerking komen voor tijdelijke bescherming. Dan gaat het per definitie om openbare orde beletselen die niet alleen in de weg staan aan tijdelijke bescherming, maar ook aan het verlenen van een verblijfsvergunning asiel. Dat zou kunnen leiden tot de combinatie afwijzing, maar vanwege een artikel 3 EVRM-belemmering geen gedwongen uitzetting.

Als de asielaanvraag wordt afgewezen, blijft het IRV in stand (tenzij er andere redenen zijn om op te heffen); en een eventuele ongewenstverklaring wordt opgeheven en bezien op omzetting in een IRV.

REGULIERE AANVRAAG (indien er nog geen beroep is gedaan op de Richtlijn 2001/55/EG)

Het algemene beleid is van toepassing en wordt hier volledigheidshalve opgenomen. Als er sprake is van een **zwaar IRV** of een **licht IRV** waarbij openbare orde-aspecten spelen (al is dat dan niet de grondslag van het lichte IRV), of sprake is van **openbare orde** zonder een maatregel, wordt beoordeeld of de openbare orde-aspecten een reden zijn om de aanvraag af te wijzen conform B1/4.4 Vc.

Indien een reguliere aanvraag kan worden ingewilligd en de openbare orde-aspecten aan een inwilliging niet in de weg staan, wordt het IRV opgeheven als het nog niet in werking is getreden (licht of zwaar)⁸.

Indien het zware IRV in werking is getreden, dient eerst beoordeeld te worden conform A4/2.5 Vc of het inreisverbod opgeheven kan worden. Zo ja, dan kan vervolgens worden beoordeeld of er verblijf kan worden verleend.

Bij een in werking getreden licht IRV kan direct verblijf worden verleend en worden opgeheven als wordt voldaan aan artikel 6.6, eerste lid, VV.

⁷ Er kunnen uitzonderingen zijn waarbij er geen zwaar inreisverbod ligt, om wat voor reden dan ook, maar de openbare orde wel ernstig genoeg is voor een bijzonder ernstig misdrijf. Het advies is dus om altijd de openbare orde te beoordelen, ook zonder zwaar inreisverbod.

⁸ Er is sprake van een in werking getreden inreisverbod als een vreemdeling een inreisverbod opgelegd heeft gekregen en de vreemdeling Nederland en de EU heeft verlaten. Als de vreemdeling met een in werking inreisverbod Nederland of de EU inreist, is er sprake van een tussentijdse inreis.

Echter, bij een afwijzing van de aanvraag wordt getoetst aan de Richtlijn 2001/55/EG (zie ook onder 'III Het geven van terugkeerbesluiten').

Indien er sprake is van een **ongewenstverklaring** wordt de aanvraag aangemerkt als een verzoek tot opheffing van de ongewenstverklaring. De openbare orde-aspecten worden meegewogen bij de beoordeling van de aanvraag.

Indien de aanvraag in aanmerking komt voor inwilliging, wordt de ongewenstverklaring opgeheven.

Als de aanvraag wordt afgewezen, wordt gezien of de ongewenstverklaring kan worden omgezet in een (zwaar) IRV. Echter, bij een afwijzing van de aanvraag wordt getoetst aan de Richtlijn 2001/55/EG (zie ook onder 'III Het geven van terugkeerbesluiten').

II Inreisverbod opgelegd door een andere EU-lidstaat

Indien uit een hit blijkt dat de vreemdeling door een andere lidstaat is gesignaleerd, wordt de consultatieprocedure zoals beschreven in A2/12.5 Vc uitgevoerd.

III Het geven van terugkeerbesluiten

Normaliter, wanneer een aanvraag wordt afgewezen, zal er ingevolge de Terugkeerrichtlijn ook een terugkeerbesluit moeten worden gegeven.

Echter, de vreemdeling met Oekraïense nationaliteit krijgt na een afwijzing van een reguliere aanvraag rechtmatig verblijf op grond van de Richtlijn 2001/55/EG [interne notitie], tenzij er redenen zijn om een beroep op de Tijdelijke bescherming te weigeren (zie onder 3 van dit informatiebericht).

Rechtmatig verblijf wordt verkregen door een Oekraïner die al is ingeschreven in de BRP doordat een procedure 'onthemde' wordt opgevoerd nog voordat de aanvraag wordt afgewezen of de vergunning wordt ingetrokken.

Rechtmatig verblijf wordt door een Oekraïner, die nog niet in de BRP staat ingeschreven, verkregen door de Oekraïner in de gelegenheid te stellen zich in de BRP te laten inschrijven en dan ook daadwerkelijk is ingeschreven, nog voordat de aanvraag wordt afgewezen of de vergunning wordt ingetrokken, opdat een procedure 'onthemde' kan worden opgevoerd.

Vanwege het Besluit- en Vertrekmoratorium [interne notitie] wordt er in asielzaken geen beslissing op de asielaanvraag genomen, maar één van de uitzonderingen is als de vreemdeling een ernstig gevaar voor de openbare orde of nationale veiligheid vormt. In die gevallen, als er dan een besluit op de asielaanvraag vanwege openbare orde of nationale veiligheid is genomen, kan een terugkeerbesluit en zwaar IRV worden opgelegd.

IV Opleggen inreisverboden

Indien een reguliere aanvraag wordt afgewezen en/of verblijf wordt ingetrokken, er geen verblijf kan worden gegeven vanwege de Tijdelijke bescherming en er reden is om een IRV op te leggen, wordt enkel een IRV opgelegd als er sprake is van openbare orde-aspecten die aanleiding geven tot het opleggen van een zwaar IRV. Er wordt dus geen IRV opgelegd om andere redenen – bijvoorbeeld vanwege het niet voldoen aan een terugkeerverplichting – dan vanwege openbare orde (art. 11, derde lid, derde alinea⁹, Terugkeerrichtlijn).

Zie voor asiel onder 'Het geven van terugkeerbesluiten'.

5. Afstemming

De inhoud van dit informatiebericht is afgestemd met JZ, RVN, A&B, DMB, DMB JAZ en de Beleidsjuridische tafel Oekraïne.

⁹ In individuele gevallen kunnen de lidstaten om humanitaire of andere redenen afzien van een inreisverbod, dan wel het verbod intrekken of schorsen.